

Sygn. akt I C 887/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

T., dnia 10 lutego 2017 r.

Sąd Rejonowy w Tczewie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Dominika Czarnecka

Protokolant: Marta Antonowicz

po rozpoznaniu w dniu 27 stycznia 2017 r. w Tczewie

na rozprawie

sprawy z powództwa Banku (...) Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko Z. Z.

o zapłatę

oddala powództwo.

UZASADNIENIE

Powód Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. w dniu 7 kwietnia 2016 r. wniósł pozew przeciwko Z. Z. o zapłatę kwoty 5.497,52 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, nie wyższymi niż odsetki maksymalne za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz z kosztami procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że pozwany zawarł z nim umowę o limit kredytowy i kartę kredytową V. R.. Pozwany nie wywiązał się ze spłaty zadłużenia na rachunku karty kredytowej, wskutek czego powód wypowiedział umowę i wezwał go do spłaty zadłużenia przeterminowanego. Próby mediacji nie przyniosły efektu. Wskazał, że zadłużenie pozwanego obejmuje kwotę 4.702,68 zł tytułem kapitału, kwotę 688,44 zł tytułem odsetek za okres od dnia 22 grudnia 2014 r. do dnia 6 kwietnia 2016 r. oraz kwotę 106,40 zł tytułem opłat i prowizji. Do dnia wniesienia pozwu wymagalne zadłużenie nie zostało spłacone przez pozwanego.

W dniu 3 czerwca 2016 r. Sąd Rejonowy w Tczewie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Pozwany wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości i kwestionując roszczenie co do zasady, jak i co do wysokości. Przyznał, że zawarł przedmiotową umowę o limit kredytowy i kartę płatniczą oraz że na rachunku kart istnieje minimalne zadłużenie, jednakże w wysokości innej niż wskazana w pozwie, a nadto jest ono niewymagalne. Zdaniem pozwanego załączone do pozwu dokumenty nie przedstawiają prawidłowej wysokości zadłużenia powoda. Powód bezpodstawnie obciążył pozwanego szeregiem opłat. Naliczył w sposób niejasny odsetki, a następnie je kapitalizował. Wyciąg z ksiąg banku nie przedstawia prawidłowej wysokości zadłużenia. Pozwany podniósł zarzut przedwczesności powództwa. Dokonane wypowiedzenie jest bezskuteczne. Zgodnie z umową w przypadku braku spłaty minimalnej kwoty za dwa pełne okresy płatności, bank może wypowiedzieć umowę po uprzednim wezwaniu kredytobiorcy do spłaty zaległych kwot lub ich części w terminie 7 dni od otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy. Powód nigdy nie wezwał pozwanego do spłaty minimalnej kwoty pod rygorem wypowiedzenia umowy. Zatem umowa nie została wypowiedziana, a w konsekwencji roszczenie nie jest jeszcze wymagalne.

W odpowiedzi na sprzeciw powód podtrzymał żądanie pozwu i wniósł o obciążenie pozwanego kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany nie zakwestionował żadnej z operacji przedstawionej w historii rachunku rozliczenia karty. Nie zakwestionował doręczenia wypowiedzenia i wezwania do zapłaty. Powód podniósł, że kierował do pozwanego wezwania do zapłaty pod rygorem wypowiedzenia. Przyznany posiadaczowi karty limit miał charakter odnawialny, a wykorzystanie limitu następowało poprzez dokonywanie transakcji w ciężar limitu karty, zaś opłaty i prowizje oraz odsetki obciążają przyznany limit kredytowy. Posiadacz karty jest zobowiązany dokonywać wpłaty co najmniej kwoty minimalnej w wysokości i terminie określonym w zestawieniu transakcji. Zestawienie transakcji określał wyciąg. Pokazuje on narastające saldo niespłaconego limitu dłuższego niż co najmniej dwa okresy płatności. Niespłacona należność stanowi należność przeterminowaną, od której bank nalicza odsetki maksymalne za opóźnienie. Regulamin karty określa zasady oprocentowania kredytu oraz zasady naliczania i pobierania odsetek od transakcji. Pozwany nie wnosił reklamacji co do rozliczenia transakcji zaciąganych przy pomocy karty kredytowej. Pobierane opłaty i prowizje wynikają z taryfy opłat i prowizji bankowych i potwierdzone są wyciągiem w rachunku. W ostatecznym wezwaniu przedsądowym powód wskazał wysokość zadłużenia. Pozwany nie wskazał, jaką jego zdaniem "minimalną" kwotę jest dłużny powodowi.

Stanowiska stron nie uległy zmianie do zamknięcia rozprawy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany Z. Z. w dniu 24 lutego 2009 r. zawarł umowę o limit kredytowy i kartę płatniczą kredytową V. R. nr (...) 3985 PLN, zaewidencjonowaną na rachunku nr (...) z Bankiem (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W.. Z tytułu powyższej umowy po stronie pozwanego powstało zadłużenie.

(okoliczno ść bezsporna, a nadto: wniosek o wydanie karty – k. 71-72, dane rachunku karty kredytowej – k. 34)

Powyższa umowa stanowiła, że wykorzystany kredyt był oprocentowany według zmiennej stopy procentowej ustalonej na podstawie zmiennej stopy procentowej Banku i marży Banku stałej w całym okresie obowiązywania umowy. Wysokość oprocentowania nie mogła przekroczyć wysokości odsetek maksymalnych określonych na podstawie przepisów powszechnie obowiązującego prawa.

Informacja o aktualnej wysokości oprocentowania kredytu jest zamieszczana w zestawieniu transakcji.

Bank jest uprawniony do wypowiedzenia umowy w formie pisemnej z zachowaniem dwumiesięcznego okresu wypowiedzenia m.in. gdy posiadacz karty utraci zdolność kredytową lub nie spłaci w terminie określonym w umowie dwóch kolejnych spłat minimalnych w pełnej wysokości po uprzednim wezwaniu posiadacza karty do spłaty zaległych należności w terminie 7 dni od otrzymania informacji o braku spłaty wymagalnej części zadłużenia.

W przypadku rozwiązania umowy przez Bank posiadacz karty jest zobowiązany m.in. dokonać spłaty kwoty wykorzystanego limitu kredytowego wraz z należnymi odsetkami, prowizjami i opłatami w terminie wskazanym w piśmie Banku o wypowiedzeniu kredytu. Jeżeli posiadacz karty nie dokona tej spłaty, niespłacona należność stanowi zadłużenie przeterminowane, od którego Bank nalicza odsetki w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie, określonej na podstawie przepisów powszechnie obowiązującego prawa, począwszy od następnego dnia po upływie terminu wskazanego w piśmie Banku o wypowiedzeniu umowy.

Zgodnie z tabelą opłat i prowizji Bank pobiera opłatę roczną za kartę posiadacza Karty Kredytowej V. R. w wysokości 30,00 zł. Ponadto Bank pobiera miesięczną opłatę za zabezpieczenie transakcji Kartą Kredytową V. R. w kwocie 2,90 zł. Bank pobiera prowizję za wypłatę gotówki w bankomatach Banku oraz w krajowej sieci bankomatów E. w wysokości 3,5% kwoty transakcji, nie mniej niż 4 zł.

(dow ód: regulamin kart kredytowych banku (...) S.A. - k. 89-98, wyciąg i tabela opłat i prowizji – k. 83-88)

W dniu 21 kwietnia 2015 r. doręczono pozwanemu wypowiedzenie umowy z uwagi na brak spłaty wymaganych płatności, jak również negatywną ocenę ryzyka kredytowego. Aktualna wymagana płatność (minimalna kwota do zapłaty) wynosiła 1.608,00 zł. Okres wypowiedzenia wyniósł dwa miesiące od daty otrzymania wypowiedzenia. Powód poinformował, że po upływie okresu wypowiedzenia umowa zostanie rozwiązana i powstanie obowiązek dokonania natychmiastowej spłaty całości zadłużenia. Spłata całości zadłużenia w okresie wypowiedzenia oznaczała bezskuteczność wypowiedzenia.

(dowody: wypowiedzenie umowy wraz z potwierdzeniem odbioru – k. 38)

W dniu 22 marca 2016 r. doręczono pozwanemu ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty zadłużenia. W wezwaniu wskazano, że zadłużenie z tytułu kapitału wynosi 4.702,68 zł, z tytułu odsetek – 642,19 zł, zaś z tytułu opłat i prowizji – 106,40 zł. Wpłatę należało dokonać w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

(dowód: ostateczne wezwanie przedsądowe wraz z potwierdzeniem odbioru – k. 39)

W dniu 7 kwietnia 2016 r. powód wystawił wyciąg z ksiąg banku nr (...), z którego wynikało, że zadłużenie z tytułu przedmiotowej umowy wynosiło łącznie 5.497,52 zł (4.702,68 zł kapitał, 688,44 zł odsetki umowne za okres od dnia 22 grudnia 2014 r. do dnia 6 kwietnia 2016 r., 106,40 zł opłaty i prowizje).

(dowód: wyciąg z ksiąg banku – k. 40, lista operacji – k. 35-36v, wyciągi z rachunku karty kredytowej – k. 37, 62-70, lista operacji E. Mobilne – k. 75-78, lista operacji E. Standard – k. k. 79-80)

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny w sprawie Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych przez strony (regulamin kart kredytowych, tabela opłat i prowizji, wezwania do zapłaty, wypowiedzenie, listy operacji i in.), których prawdziwości nie kwestionowała żadna ze stron. Zgodnie z treścią art. 229 kpc nie wymagają dowodu fakty przyznane w toku postępowania przez stronę przeciwną, jeżeli przyznanie nie budzi wątpliwości co do swej zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy (fakt zawarcia przedmiotowej umowy, nieuregulowania zaległości). Stąd też fakty te, jak i dokumenty Sąd uznał w pełni za wiarygodne.

Zgodnie z treścią art. 354 § 1 kc. dłużnik powinien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno - gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje - także w sposób odpowiadający tym zwyczajom.

Przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu (art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe – tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 1988 z późn. zm., zwanej dalej "Prawo bankowe").

Limit Kredytowy to określona w umowie kwota kredytu odnawialnego. Kredyt odnawialny zaś to kredyt, w ramach którego spłaty części lub całości kredytu w okresie trwania umowy kredytowej umożliwiają ponowne zadłużanie się do wysokości przyznanego kredytu (§ 1 ust. 2 pkt 18 i 22 Regulaminu Kart Kredytowych).

Okolicznością bezsporną jest, że pozwany Z. Z. w dniu 24 lutego 2009 r. zawarł umowę o limit kredytowy i kartę płatniczą kredytową V. R. nr (...) 3985 PLN z Bankiem (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W..

W sprawie sporna była tak zasadność, jak i wysokość przedmiotowego roszczenia. Pozwany wskazał, że żądanie jest nieuzasadnione z powodu naliczenia bezpodstawnych i zbyt wysokich opłat i odsetek oraz ze względu na niewykazanie sposobu naliczenia odsetek. Pozwany ponadto zakwestionował skuteczność wypowiedzenia umowy.

Odnosząc się do kwestii wypowiedzenia umowy, Sąd uznał, że zebrany w sprawie materiał dowody nie pozwala na przyjęcie, że doszło do skutecznego wypowiedzenia umowy przez powoda.

Kwestia sposobu wypowiedzenia umowy uregulowana została w rozdziale 9 Regulaminu (...) Banku (...) S.A. Zgodnie z odnoszącym się do niniejszej sprawy § 30 ust. 1 pkt 2 lit. a bank jest uprawniony do wypowiedzenia umowy w formie pisemnej z zachowaniem dwumiesięcznego terminu wypowiedzenia w przypadku, gdy posiadacz karty utraci zdolność kredytową i zgodnie z § 30 ust. 1 pkt 2 lit. b tego Regulaminu, gdy posiadacz karty nie spłaci w terminie określonym w umowie dwóch kolejnych spłat minimalnych w pełnej wysokości po uprzednim wezwaniu posiadacza karty do spłaty zaległych należności w terminie 7 dni od otrzymania informacji o braku spłaty wymagalnej części zadłużenia.

Z pierwszego z przytoczonych zapisów wynika prawo banku do wypowiedzenia umowy w sytuacji utraty zdolności kredytowej kredytobiorcy. Z drugiego zaś, że koniecznym warunkiem wypowiedzenia umowy jest uprzednie wezwanie posiadacza karty do spłaty zaległych należności. W okolicznościach niniejszej sprawy brak jest informacji, by pozwany utracił zdolność kredytową. Co prawda, w piśmie stanowiącym wypowiedzenie umowy kredytu wskazano na negatywną ocenę ryzyka kredytowego, jednakże ryzyko to nie jest pojęciem tożsamym ze zdolnością kredytową. Ryzyko oznacza bowiem niebezpieczeństwo nieuregulowania zadłużenia, zaś przez zdolność kredytową zdefiniowaną w art. 70 ust.1 Prawa bankowego rozumie się zdolność do spłaty zaciągniętego kredytu wraz z odsetkami w terminach określonych w umowie, która to zdolność utożsamiana jest z możliwością zgromadzenia na ten cel środków pieniężnych.

Odnosząc się zaś do przypadku omawianego w § 30 ust.1 pkt 2 lit. b powód, co prawda przedstawił datowane na 21 lutego 2015 r., kierowane do pozwanego, wezwanie do zapłaty zadłużenia w kwocie 1.239,00 zł, jednakże po pierwsze brak jest dowodu doręczenia tego wezwania pozwanemu, któremu to doręczeniu pozwany zaprzeczył, po wtóre przedłożono je w formie niemającej wartości dowodowej kserokopii.

Wobec powyższego, skoro przyczyną wypowiedzenia umowy kredytu nie była utrata zdolności kredytowej pozwanego i brak jest dowodu doręczenia pozwanemu omawianego wezwania do zapłaty, to wypowiedzenie z 21 kwietnia 2015 r. traktować należy jako bezskuteczne. W efekcie dochodzenie kwot wskazanych w pozwie jest przedwczesne, gdyż zadłużenie pozwanego nie stało się jeszcze wymagalne. Z tych względów powództwo zasługiwało na oddalenie.

Niezależnie od powyższego Sąd doszedł do przekonania, że powód nie wykazał należycie wysokości zadłużenia pozwanego z tytułu umowy o limit kredytowy i kartę płatniczą kredytową V. R..

Po pierwsze, Sąd wskazuje, że dowodem na istnienie zadłużenia w wysokości wskazanej w pozwie nie może być wyciąg z ksiąg bankowych. Zgodnie z treścią art. 95 ust. 1 Prawa bankowego księgi rachunkowe banków i sporządzone na ich podstawie wyciągi oraz inne oświadczenia podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banków i opatrzone pieczęcią banku, jak również sporządzone w ten sposób pokwitowania odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych oraz ustanowionych na rzecz banku zabezpieczeń i mogą stanowić podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych.

Jednakże moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym (art. 95 ust. 2 Prawa bankowego). Tym samym przedmiotowy wyciąg z ksiąg bankowych nr (...) z dnia 7 kwietnia 2016 r. nie ma mocy prawnej dokumentu urzędowego.

Nie budzi wątpliwości Sądu, kwestionowana przez pozwanego, zasadność naliczania opłat za kartę, opłat za zabezpieczenie operacji, prowizji od wypłaty gotówki z bankomatu. Zgodnie z pkt 1 tabeli opłat i prowizji Bank pobiera opłatę roczną za kartę posiadacza Karty Kredytowej V. R. w wysokości 30,00 zł. Opłatę w takiej wysokości pobrał Bank, co wynika z listy operacji na karcie V. R..

Nadto w myśl pkt 12 tabeli Bank pobiera opłatę miesięczną za zabezpieczenie transakcji Kartą Kredytową V. R. w kwocie 2,90 zł. Również w tym zakresie Sąd nie dopatrył się uchybień ze strony Banku.

Zgodnie z pkt 7 tabeli Bank pobiera prowizję za wypłatę gotówki w bankomatach Banku oraz w krajowej sieci bankomatów E. w wysokości 3,5% kwoty transakcji, nie mniej niż 4 zł. Naliczone przez Bank prowizje za wypłatę gotówki mieszczą się w granicach wyznaczonych przez pkt 7 tabeli opłat i prowizji.

Zdaniem Sądu powód natomiast nie wykazał należyście zasadności naliczenia odsetek i ich wysokości.

Z przedłożonych przez powoda list operacji wynika, że już w listopadzie 2009 r. Bank naliczał pozwanemu odsetki. Jednakże niemożliwe jest zweryfikowanie wysokości naliczonych wówczas odsetek, gdyż powód nie zaprezentował zestawień transakcji, z których wynikałaby wysokość oprocentowania w okresie do marca 2014 r. Z § 7 pkt 11 Regulaminu Kart Kredytowych wynika obowiązek informowania o wysokości oprocentowania w zestawieniu transakcji. Przedłożone przez powoda zestawienia transakcji dotyczą jedynie okresu od kwietnia 2014 r. Z treści listy operacji za okres od 24 lutego 2009 r. do 7 kwietnia 2016 r. nie wynika według jakiej stopy procentowej naliczono pozwanemu odsetki.

Na marginesie Sąd wskazuje, że na podstawie przedłożonych przez powoda tabeli prowizji i opłat oraz Regulaminu Kart Kredytowych nie jest możliwe ustalenie, czy dokumenty te, o zaprezentowanej treści, obowiązywały w chwili zawarcia przedmiotowej umowy i czy w okresie obowiązywania umowy nie uległy zmianom.

Wobec powyższego, Sąd na podstawie cytowanych wyżej przepisów, oddalił powództwo.